

Brussel, 8 april 2026
(OR. en)

17037/25
ADD 1

Interinstitutioneel dossier:
2023/0226(COD)

AGRI 736
AGRILEG 210
ENV 1429
PI 233
CODEC 2178

ONTWERPMOTIVERING VAN DE RAAD

Betreft: Standpunt van de Raad in eerste lezing met het oog op de vaststelling van een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende met bepaalde nieuwe genomische technieken verkregen planten en de daarvan afgeleide producten, en tot wijziging van Verordening (EU) 2017/625
– Ontwerpmotivering van de Raad

I. INLEIDING

1. Op 5 juli 2023 heeft de Commissie een wetgevingsvoorstel aangenomen voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad betreffende met bepaalde nieuwe genomische technieken (NGT's) verkregen planten en de daarvan afgeleide levensmiddelen en diervoeders¹. Dat voorstel is op 6 juli 2023 aan de Raad voorgelegd.
2. Het voorstel is gebaseerd op de artikelen 43 en 114 en artikel 168, lid 4, punt b), van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) (gewone wetgevingsprocedure).

¹ Doc. 11592/23 + ADD 1.

3. Zowel het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC) als het Comité van de Regio's (CvdR) zijn geraadpleegd. Het EESC heeft op 26 oktober 2023 advies uitgebracht². Het CvdR heeft op 17 april 2024 advies uitgebracht³.
4. In het Europees Parlement heeft de Commissie milieubeheer, klimaat en voedselveiligheid (ENVI) de hoofdverantwoordelijkheid, terwijl de Commissie landbouw en plattelandontwikkeling (AGRI) medeverantwoordelijk is. Jessica Polfjärd (PPE, Zweden) is opnieuw tot rapporteur benoemd. Het Parlement heeft op 24 april 2024 zijn standpunt in eerste lezing vastgesteld⁴.
5. Het voorstel en de desbetreffende effectbeoordeling zijn op 10 juli 2023 gepresenteerd tijdens de vergadering van de Groep genetische hulpbronnen en innovatie in de landbouw (innovatie in de landbouw). De groep heeft de bespreking van het voorstel voortgezet in 16 verdere vergaderingen onder het Spaanse, het Belgische, het Hongaarse en het Poolse voorzitterschap.
6. Op 14 maart 2025 heeft het Comité van permanente vertegenwoordigers overeenstemming bereikt over een mandaat voor het voorzitterschap om onderhandelingen met het Europees Parlement aan te knopen⁵. Op die basis zijn met het Europees Parlement en de Commissie onderhandelingen gevoerd met het oog op een vroegtijdig akkoord voor de tweede lezing. Op 12 november 2025 heeft het Comité van permanente vertegenwoordigers het voorzitterschap flexibiliteit geboden met betrekking tot belangrijke openstaande kwesties⁶.
7. De trialogen hebben plaatsgevonden op 6 mei, 14 oktober, 13 november en 3 december 2025 onder het Poolse en het Deense voorzitterschap. De twee wetgevers hebben tijdens de laatste dialoog een algemeen voorlopig akkoord bereikt. Dat akkoord werd vervolgens geconsolideerd in een definitieve compromistekst.

² Doc. 14926/23.

³ Doc. 9226/24.

⁴ Doc. 10952/24.

⁵ Doc. 6426/25.

⁶ Doc. 14579/25.

8. Op 19 december 2025 heeft het Comité van permanente vertegenwoordigers de definitieve compromistekst besproken en het akkoord bevestigd⁷.
9. Op 28 januari 2026 heeft de Commissie ENVI van het Europees Parlement voor de definitieve compromistekst gestemd. Diezelfde dag heeft de voorzitter van de Commissie ENVI de voorzitter van het Comité van permanente vertegenwoordigers een brief⁸ gestuurd met de mededeling dat, indien de Raad zijn aldus overeengekomen en door de juristen-linguïsten bijgewerkte standpunt aan het Europees Parlement doet toekomen, hij de plenaire vergadering zal aanbevelen het standpunt van de Raad tijdens de tweede lezing van het Parlement zonder amendementen goed te keuren. De tekst in de bijlage bij de brief stemt overeen met de tekst die het Comité van permanente vertegenwoordigers op 19 december 2025 heeft goedgekeurd.

II. DOELSTELLING

10. Sinds de vaststelling van de huidige EU-wetgeving inzake genetisch gemodificeerde organismen (ggo's) in 2001 is er aanzienlijke vooruitgang geboekt met de ontwikkeling van NGT's die gerichtere, nauwkeurigere en snellere veranderingen in de genetische kenmerken van planten mogelijk maken dan conventionele veredelingstechnieken.
11. Het voorstel heeft tot doel de agrovoedingsindustrie van de EU in staat te stellen bij te dragen aan de innovatie- en duurzaamheidsdoelstellingen van de Europese Green Deal, de “van boer tot bord”-strategie en de biodiversiteitsstrategie, het concurrentievermogen van de sector te versterken en tegelijk een hoog niveau van bescherming van de gezondheid en het milieu te handhaven.

⁷ Doc. 16659/25, 16660/25.

⁸ Doc. 6131/26.

III. ANALYSE VAN HET STANDPUNT VAN DE RAAD IN EERSTE LEZING

12. Hieronder volgen de belangrijkste punten van het standpunt van de Raad in eerste lezing, waarover de twee wetgevers een akkoord hebben bereikt:
13. De **algemene structuur** van het Commissievoorstel blijft behouden, waarbij een onderscheid wordt gemaakt tussen twee verschillende categorieën NGT-planten.
14. NGT-planten van categorie 1 die gelijkwaardig zijn aan conventionele planten, d.w.z. de genetische modificatie die door middel van NGT's is geïntroduceerd, kan ook van nature voorkomen of door conventionele veredeling worden verkregen. Dergelijke planten worden onderworpen aan een verificatieprocedure, waarbij een nationale bevoegde autoriteit of de Commissie vaststelt dat zij inderdaad gelijkwaardig zijn aan conventionele planten. Na bevestiging zijn NGT-planten van categorie 1 vrijgesteld van de voorschriften van de ggo-wetgeving.
15. Categorie 2 omvat NGT-planten met complexere modificaties die geen vreemd DNA bevatten. Dergelijke planten zijn onderworpen aan een kennisgevingsprocedure of een vergunningsprocedure, in overeenstemming met de ggo-wetgeving. In tegenstelling tot genetisch gemodificeerde planten die vreemd DNA bevatten, komen NGT-planten van categorie 2 in aanmerking voor beperkte afwijkingen van de ggo-wetgeving. Met name de voorschriften inzake risicobeoordeling en monitoring zijn flexibeler en kunnen worden aangepast aan het risicoprofiel van de planten.
16. Wat de **equivalentiecriteria** van NGT-planten van categorie 1 aan conventionele planten betreft, blijven de belangrijkste elementen van zowel het mandaat van het Parlement als het mandaat van de Raad behouden. Die elementen omvatten de soorten genetische modificaties, een beperking van de omvang van bepaalde modificaties en beperkingen van het aantal genetische modificaties in elke eiwitcoderende sequentie en in elke plant. De totale grenswaarde in elke plant houdt rekening met het aantal paren chromosomen, om de complexiteit van de plantengenomen te weerspiegelen.

17. Naast de equivalentiecriteria aan conventionele planten worden **duurzaamheidsgerelateerde criteria** voor NGT-planten om in aanmerking te komen voor categorie 1 ingevoerd, als een negatieve lijst (of uitsluitingslijst) van eigenschappen in een nieuwe bijlage bij de verordening. Van eigenschappen op de negatieve lijst wordt beschouwd dat zij negatieve effecten kunnen hebben op het gebied van duurzaamheid. Indien een van de eigenschappen van de NGT-plant die men door middel van de genetische modificaties beoogt over te brengen, in die lijst is opgenomen, is de NGT-plant uitgesloten van categorie 1 en is deze derhalve onderworpen aan de vergunnings-, traceerbaarheids- en monitoringvoorschriften en andere bepalingen inzake NGT-planten van categorie 2.
18. Kennisgevers en aanvragers van NGT-planten van categorie 2 kunnen profiteren van bepaalde regelgevende stimulansen, zoals een versnelde procedure voor risicobeoordeling, vrijstellingen van vergoedingen en verbeterd advies voorafgaand aan de indiening, indien een van de eigenschappen van de NGT-plant die men door middel van de genetische modificaties beoogt over te brengen, een positieve bijdrage op het gebied van duurzaamheid kan leveren.
19. Met een aantal waarborgen wordt tegemoetgekomen aan de bezorgdheid over mogelijke negatieve gevolgen van de **octrooiëring** van NGT-planten en de daarmee verband houdende licentieverlenings- en transparantiepraktijken, bijvoorbeeld met betrekking tot de toegang van veredelaars tot plantaardig biologisch materiaal en biologische planttechnieken, en de risico's van marktconcentratie.
20. Het compromis voorziet in een gedragscode met bepaalde toezeggingen van octrooihouders en licentieverleningsplatformen. Hoewel de gedragscode vrijwillig van aard is, oefent de Commissie toezicht uit bij het opstellen van de gedragscode, houdt zij toezicht op de werking ervan en neemt zij zo nodig verdere maatregelen, waaronder het voorstellen van wetgevingsmaatregelen.
21. De transparantie, toegang en rechtszekerheid worden ook verbeterd door de indiening van informatie over octrooien of gepubliceerde octrooiaanvragen en van een verklaring over de bereidheid van octrooihouders om onder eerlijke en redelijke voorwaarden een licentie te verlenen, die samen met het verificatieverzoek voor de status van NGT van categorie 1 moet worden ingediend en in een databank openbaar moet worden gemaakt.

22. De Commissie publiceert richtsnoeren om exploitanten bij te staan op het gebied van intellectuele eigendom van planten, richt een deskundigengroep voor octrooien op NGT-planten op en beoordeelt het effect van de octrooiering van NGT-planten, -eigenschappen en -technieken en de daarmee verband houdende licentieverlenings- en transparantiepraktijken.
23. NGT-planten van categorie 1 zijn vrijgesteld van **etiketteringsvoorschriften**, behalve voor plantaardig teeltmateriaal van NGT-planten van categorie 1. De etiketteringsvoorschriften van de ggo-wetgeving blijven van toepassing op NGT-planten van categorie 2.
24. NGT-planten of -producten van categorie 1 of 2 mogen niet in de **biologische** productie worden gebruikt, ondanks de vrijstelling van NGT-planten en -producten van categorie 1 van de voorschriften van de ggo-wetgeving. De onvoorziene of technisch niet te voorkomen aanwezigheid van NGT-planten van categorie 1 en NGT-producten van categorie 1 in de biologische productie vormt echter geen niet-naleving van de verordening biologische productie⁹.
25. **Co-existentiemaatregelen** voor NGT-planten van categorie 2 blijven facultatief voor de lidstaten. Bovendien behouden de lidstaten de mogelijkheid om **af te zien van de teelt** van NGT-planten van categorie 2 op hun grondgebied. De status quo van de bestaande ggo-regels blijft in dit verband dus van toepassing op NGT-planten van categorie 2.
26. Een artikel over **controles** door de lidstaten biedt zekerheid met betrekking tot de doeltreffende handhaving van de bepalingen van de NGT-verordening, zonder nieuwe verplichtingen voor de lidstaten in te voeren die verder gaan dan de controleverplichtingen uit hoofde van de bestaande wetgeving.

⁹ Verordening (EU) 2018/848 inzake de biologische productie en de etikettering van biologische producten en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 834/2007 van de Raad.

27. Het algemene **monitoringprogramma** wordt versterkt wat betreft het effect van de octrooiering van NGT-planten, -eigenschappen en -technieken, alsook de daarmee verband houdende licentieverlenings- en transparantiepraktijken; het effect van de toepassing van de NGT-verordening op de biologische sector, en het duurzaamheidseffect van NGT-planten.
28. Voor de overgrote meerderheid van de elementen waarover tijdens de dialoog is onderhandeld, hebben de twee wetgevers een compromisformulering kunnen vinden. Soms heeft de Raad in zijn eigen standpunt elementen van het standpunt van het Parlement in eerste lezing aanvaard, zoals de uitsluiting van categorie 1 van “herbicidetolerantie” als beoogde eigenschap die door de genetische modificatie wordt overgedragen. De Raad heeft daarentegen bepaalde elementen van het standpunt van het Parlement niet kunnen aanvaarden, zoals etiketteringsvoorschriften voor NGT-planten en -producten van categorie 1 in de hele voedselketen. Dit werd door de twee wetgevers echter aanvaardbaar geacht in het licht van het tijdens de laatste dialoog onderhandelde en overeengekomen algemene compromispakket, dat concessies van beide partijen omvatte, met name op het gebied van duurzaamheidsvoorschriften en de octrooiering van NGT-planten.

IV. CONCLUSIE

29. Het standpunt van de Raad sluit aan bij het doel van het voorstel van de Commissie en komt volledig overeen met het compromis dat de Raad en het Europees Parlement, met steun van de Commissie, tijdens de onderhandelingen hebben bereikt.
30. De Raad is derhalve van mening dat zijn standpunt in eerste lezing een evenwichtige weergave is van het resultaat van de onderhandelingen en dat de verordening, zodra deze is vastgesteld, zal bijdragen tot het bevorderen van innovatie, het vergroten van de duurzaamheid, het versterken van het concurrentievermogen van de agrovoedingssector van de EU en het handhaven van een hoog niveau van bescherming van de gezondheid en het milieu.